

ORDONANȚĂ DE URGENȚĂ
pentru modificarea și completarea unor acte normative privind actele de stare civilă și
actele de identitate ale cetățenilor români

Având în vedere situația copiilor a căror identitate nu poate fi demonstrată și care, astfel, nu pot beneficia de drepturi fundamentale, întrucât legislația actuală în materie condiționează înregistrarea nașterii de îndeplinirea unor proceduri, respectiv prezentarea unor documente, fapt de natură a întârzia eliberarea certificatului de naștere și, pe cale de consecință, accesul la diverse servicii,

ținând seama de faptul că legislația în vigoare oferă posibilitatea declarării nașterii nou-născutului și de către alte persoane decât părinții acestuia – medic, persoane care au fost de față la naștere, personal desemnat din unitatea sanitară în care a avut loc nașterea sau oricare persoană care a luat cunoștință despre nașterea copilului –, însă această procedură este condiționată de prezentarea actului de identitate al mamei care, în unele cazuri, nu este înregistrată în registrele de stare civilă, astfel încât nu deține act de identitate,

luând în considerare faptul că pentru înregistrarea nașterii peste termenul legal de un an de la data producerii faptului de stare civilă se utilizează un mecanism administrativ și judiciar greoi – ce presupune formularea în instanță a acțiunii de înregistrare tardivă a nașterii, procedură îngreunată de solicitarea unei expertize medico-legale, în condițiile în care există certificatul medical constatator al născutului viu, ce poate oferi elementele de identificare care se regăsesc în expertiză –, faptul că, în prezent, legea impune anumite bariere administrative pentru persoanele care sunt internate în unitățile sanitare ce nu dețin acte de identitate, în sensul că acestea pot solicita eliberarea actelor de identitate numai serviciului public comunitar de evidență a persoanelor de la locul de domiciliu sau reședință, nu și celui pe raza căruia se află unitatea sanitară,

Având în vedere creșterea, constantă, a numărului copiilor a căror naștere nu este înregistrată, inclusiv din cauza unor obstacolele procedurale, faptul că menținerea unor limitări în legislație afectează drepturi fundamentale ale copiilor, cu privire la identitate, sănătate și educație, că în aceste condiții cei mai afectați sunt copii din familiile defavorizate care, astfel, nu beneficiază de servicii medicale, nu se pot înscrie în sistemul educațional și nu pot fi protejați de autoritățile statului,

Luând în considerare faptul că efectele neînregistrării nașterii se produc gradual, că îngrădirea liberului acces la drepturi este direct proporțională cu înaintarea în vârstă și că lipsirea copilului de elementele constitutive ale identității sale poate genera riscul excluziunii sociale, atragerea în medii cu potențial criminogen și, mai grav, favorizarea traficului de persoane, a cerșetoriei și prostituției în rândul minorilor lipsiți de protecție,

Ținând seama de angajamentele asumate prin *Convenția ONU cu privire la drepturile copilului*, potrivit cărora autoritățile statului sunt obligate să ia măsurile necesare, de urgență, în vederea înregistrării nașterii, astfel încât interesul superior al copilului să prevaleze în toate demersurile și deciziile întreprinse de autoritățile publice, dar și considerentele din *Recomandarea 874 (1979) a Adunării Parlamentare a Consiliului Europei*, document în care se statuează, ca principiu, următoarele: „copiii nu trebuie să mai fie considerați proprietatea părinților ci trebuie să fie recunoscuți ca indivizi având propriile drepturi și nevoi”,

În considerarea faptului că toate aceste elemente vizează un interes public și constituie o situație extraordinară a cărei reglementare nu poate fi amânată, se impune adoptarea unor măsuri imediate, pe calea ordonanței de urgență,

În temeiul art. 115 alin. (4) din Constituția României, republicată,

Guvernul României adoptă prezenta ordonanță de urgență.

Art. I. – Legea nr. 119/1996 cu privire la actele de stare civilă, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 339 din 18 mai 2012, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. Alineatul (3) al articolului 14 se modifică și va avea următorul cuprins:

„(3) În situația în care declarantul este străin, necunoscător al limbii române ori surdomut, la depunerea documentelor necesare înregistrării nașterii, se va folosi interpret autorizat, încheindu-se în acest sens un proces-verbal.”

2. După articolul 14, se introduce un nou articol, art. 14¹, cu următorul cuprins:

„Art. 14¹. – (1) Declararea nașterii se face în termen de 15 zile pentru copilul născut viu și în termen de 3 zile pentru copilul născut mort. Termenele se socotesc de la data nașterii. În cazul în care copilul născut viu a decedat înăuntrul termenului de 15 zile, declararea nașterii se face în termen de 24 de ore de la data decesului. Pentru copilul născut mort se întocmește numai actul de naștere.

(2) Dacă nașterea nu a fost declarată în termen de 15 zile, înăuntrul termenului de un an de la naștere, întocmirea actului de naștere se face pe baza declarației scrise a uneia dintre persoanele prevăzute la art.16, a actului de identitate al mamei și al declarantului, dacă nașterea nu este declarată de mamă, a certificatului medical constatator al nașterii și, după caz, a certificatului de căsătorie al părinților.

(3) În situația prevăzută la alin. (2), în lipsa actului de identitate al mamei ori a certificatului de căsătorie al părinților, după caz, se efectuează verificări cu privire la datele de identificare ale părintelui/ părinților la unitatea sanitară unde s-a născut copilul, în registrele de stare civilă sau în Registrul național de evidență a persoanelor.”

3. Alineatul (1) al articolului 17 se modifică și va avea următorul cuprins:

„(1) În situația prevăzută la art. 14¹ alin. (2), întocmirea actului de naștere se face cu aprobarea primarului, respectiv a șefului misiunii diplomatice sau al oficiului consular de carieră.”

4. Articolul 18 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 18. – (1) Când declarația a fost făcută după trecerea unui an de la data nașterii, întocmirea actului se face în baza hotărârii judecătorești definitive, care trebuie să conțină toate datele necesare întocmirii actului de naștere.

(2) Acțiunea se introduce la judecătoria în a cărei rază teritorială are domiciliul persoana interesată sau unde are sediul serviciul de protecție specială a copilului. Cererea se soluționează potrivit dispozițiilor privind procedura necontencioasă din Legea nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, republicată. În vederea soluționării, instanța solicită serviciului public comunitar de evidență a persoanelor în a cărei rază administrativ-teritorială are domiciliul persoana interesată sau se află sediul serviciului de protecție specială a copilului verificări pentru stabilirea identității, precum și avizul medicului legist cu privire la

vârsta și sexul persoanei al cărei act de naștere se cere a fi întocmit, dacă nu există certificat medical constatator al nașterii. Judecarea cauzei se face cu participarea procurorului.

(3) Dispozițiile alin.(1) și (2) se aplică în mod corespunzător și în cazul în care nașterea unui cetățean român s-a produs în străinătate ori a fost înregistrată cu date nereale, iar declarația de naștere se face în țară.”

5. La articolul 41, după alineatul (6¹), se introduce un nou alineat, alin. (6²), cu următorul cuprins:

„(6²) Certificatele de naștere/extrasele de naștere/extrasele multilingve ale actelor de naștere emise de autoritățile străine se transcriu în registrele de stare civilă române cu datele privind numele și filiația, astfel cum au fost stabilite la înregistrarea nașterii.”

ART. II. – În Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 97/2005 privind evidența, domiciliul, reședința și actele de identitate ale cetățenilor români, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 719 din 12 octombrie 2011, cu modificările și completările ulterioare, la articolul 22, după alineatul (3), se introduce un nou alineat, alin. (4), cu următorul cuprins:

„(4) Cererea de eliberare a unui nou act de identitate, solicitat potrivit dispozițiilor art.19 alin.(1), de către persoana internată într-o instituție sanitară, se primește și se soluționează în condițiile alin. (3).”